O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MADANIYAT VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI HUZURIDAGI
BOTIR ZOKIROV NOMIDAGI MILLIY ESTRADA SAN’ATI INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

O‘zDK huzuridagi Botir Zokirov nomidagi
Milliy estrada san’ati
instituti rektori

______________ A.Mansurov

202 4 -yil “30” avgust

Ro‘yxatga olindi: № MD 70211002-1.10
70210901 – 1.11
70210101- 1.08
70211401- 1.08
70211301- 1.10
70211502- 1.08

XXI-ASR JAHON MUSIQA MADANIYATI FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	**200 000 - San’at va gumanitar fanlar**
Ta’lim sohasi:	**210 000 - San’at**
Ta’lim yo‘nalishi:	**70211002 - Musiqa san’ati** **70210901 – Bastakorlik san’ati** **70210101-Ovoz rejissyorligi (musiqiy ovoz rejissyorligi)** **70211401-Vokal san’ati (estrada xonandaligi)** **70211301- Dirijyorlik (estrada orkestri dirijyorligi)** **70211502-Cholg‘u ijrochiligi: puflama va zarbli cholg‘ular**

TOSHKENT – 2024

Fan/modul kodi JMM1103	**O‘quv yili** 2024 – 2025	**Semestr** 1	**ECTS-Kreditlar** 3
Fan/modul turi Majburiy	**Ta’lim tili** O‘zbek/rus		**Haftadagi dars soatlari** 2

	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	**XXI-asr jahon musiqa madaniyati**	**30**	**60**	**90**

2.

I. Fanning mazmuni

“XXI-asr jahon musiqa madaniyati” fanining asosiy maqsadi - talabalarga zamonaviy musiqa madaniyatining yuksak namunalari asosida tarixiy-nazariy bilim berish, jahon musiqa madaniyatidan zarur bilim va ko‘nikmalarni o‘zlashtirish, yuksak badiiy did bilan birga milliy musiqiy tafakkurni shakllantirishdan iboratdir.

Fanni o‘zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - talabalar turli yo‘nalishlarda bilimlarga ega bo‘lganliklarini namoyish etadilar. “XXI-asr jahon musiqa madaniyati” fani ma’ruzalar shaklida o‘tkaziladi. Mavzular mazmunida globallashuv davrida XXI asr musiqasining rango rangligi va turliy yo‘nalishlari masalalari, uslub va yo‘nalishlari tasnifi, ularning tarixi, nazariy va ijrochilik masalalari kabi mavzular haqida talabalar aniq tasavvurga ega bo‘ladilar.

II. Asosiy qism. Ma’ruza mashg‘ulotlarga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. San’atda musikiy janrlarning rivojlanishi. Musiqiy janrlarning sintezidan shakllar, simfonik janrlar va ularning yangilanishi. Zamonaviy musikiy teatrning o‘ziga xosligi. Badiiylik yo‘nalishlari. Zamonaviy musiqa rivojlanishi istiqbollari. Musiqiy fikrlash shakllari yangilanishi muammolari.

2-mavzu. XXI asr musiqasining xususiyatlari. Globallashuv davrida XXI asr musiqasining rango rangligi va turliy yo‘nalishlari masalalari.

3-mavzu. XXI asr musiqasida ijodkor va tomoshabin masalasi

XXI asr musiqasida ijodkor va tomoshabin masalasi ko‘rib chiqish. Bugungi kunda elitar musiqaning ijrosi va targ‘iboti masalalari

III. Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzulartavsiya etiladi.

1-mavzu. XXI asr musiqasida Yirik janrdagi cholg‘u asarlar

XXI asr musiqasida yirik janrdagi cholg‘u asarlar rangorangli.

2-mavzu. XXI asr musiqasida yirik janrlar

XXI asr musiqasida opera, balet, myuzikl janrlari. Musiqiy teatr masalalari

	IV. Seminar mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar 1-mavzu. XXI asr kompozitorlari XXI asr kompozitolrlari Brayan Fyornixou, Maykl Nayman, Djon Adams, Djonatan Xarvi, Djulian Anderson, Djon Tavener ijodlari. 2-mavzu. XXI asr musiqasida kamer cholg‘u va vokal musiqasi Kamer cholg‘u va vokal musiqasida elitar va ommaviy tomoshabinga yo‘naltirilgan asarlar. 3-mavzu. “Yangi murakkablik” yo‘nalishi “Yangi murakkablik” yo‘nalishining asoschisi ingliz kompozitori Brayan Fernixou ijodi. “Sharpalar davri” operasi yangi fikrlashning namunasi sifatida **V. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar** 1-mavzu. Neoklassitsizmning milliy yo‘nalishlari. Mumtoz shakl va janrlarning milliy uslublar yordamida qayta ishlanishi 2-mavzu. Kelajak xaqidagi fikrlar sifatida - arxaika. Zamonaviy musiqada folklorning cheksiz imkoniyatlari. 3-mavzu. Minimal kompozitsiya elementi sifatida - Pattern, Kamhajmlik repetitiv texnikaning asosiy tamoyili. sifatida. 4-mavzu. Minimalistik musiqaning estetik mazmuni - sekin xarakatlanuvchi vaqt obrazining ifodasi ko‘rinishida. 5-mavzu. XXI asr musiqasi madaniy fenomen sifatida 6-mavzu. Tomoshabinga murakkab mavzularni yetkazishda kompozitorlar tomonidan yangi janr va shakllarning qo‘llanilishi . 7-mavzu. XXI asr kompozitolrlari Brayan Fyornixou, 8-mavzu. Maykl Nayman, Djon Adams, Djonatan Xarvi, Djulian Anderson, Djon Tavener 9-mavzu. “Yangi murakkablik” yo‘nalishi
3.	**VI. Fan o‘qitilishining natijalari /Shakllangan kompetensiyalari** *Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba bilishi kerak:* – - jahon mamlakatlarining (dasturda belgilangan) tarixiy rivojlanish bosqichlari , turli xil zamon va uslublariga oid musiqa adabiyotlarni bilishi; – - jahon xalqlarining musiqa madaniyati va kompozitorlik san’atiga tegishli yutuq va natijalarni o’rganishi; – - jahon xalqlari hayotiga tegishli turli davrlarning eng muhim musiqiy-tarixiy jarayonlarni bilishi; – - musiqa san’atining turli xil zamon va uslublaridan olingan namunalarni , kompozitorlar asarlarini tinglab tahlil etishi; – - jahon xalqlari musiqa madaniyatini idroklashi, umumiylik va alohida o‘ziga xoslik jihat-larini bilishi, har bir jahon xalqlari milliq kompozitorlik maktabi, uslub va yunalishlari haqida lohida tushunchaga ega bo‘lishi; – - jahon xalqlari musiqiy cholg‘ularning o‘ziga xos jihatlarini anglashi,

4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** – ma'ruzalar; – interfaol keys-stadilar; – seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); – guruhlarda ishlash; – taqdimotlarni qilish; – individual loyihalar; – audio va video yozuvlardan foydalanish; – jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy, amaliy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha dasturni ijro etib ko'rsatish. **Oraliq va yakuniy nazorat uchun talablar.** Talabalar bilimini nazorat qilish o'quv rejaga muvofiq belgilangan. Oraliq va Yakuniy nazorat o'tkaziladi. Oraliq nazorati – reja asosida o'tilgan 5 ta mavzu doirasida test ko'rinishida yoki uchta savoldan iborat yozma ish shaklida o'tkaziladi. Yakuniy nazorat – reja asosida o'tilgan barcha mavzular doirasida tuzilgan savollarga og'zaki tarzda javob berish (biletlar uchta savoldan iborat bo'ladi va qo'shimcha ikkita savol berilishi mumkin).

6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Ganixanova Sh.Sh. Zamonaviy musiqa. Toshkent.,2014. 2. Qosimxo‘jayeva S.B. Jahon musiqasi tarixi (S.Prokofev va D.Shostakovich ijodlari XXasr yilnomasida) – T., “Musiqa”. 2020. 3. Gakkel L. Fortepiannaya muzыka XX veka. L., 1986 4. Mixaylov M. Stil v muzыke. L., 1981. 5. Modernizm. Analiz i kritika osnovnыx napravleniy. M.,1987. **Qo‘shimcha adabiyotlar** 1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O‘zbekiston”, 2017. - 488 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatasining qo‘shma majlisidagi nutq. – T.: “O‘zbekiston”, 2017. - 32 b. 3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi ma’ruza. 2016- yil 7-dekabr. T.: “O‘zbekiston”, NMIU, 2017. 32. 4. 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha harakatlar strategiyasi. (elektron versiyasi) 5. G‘ofurbekov T. Saylanma. T., 2009. 6. Ocherki po istorii zarubejnoy muzыki. – M., 2019. 7. Istoriya i sovremennost. – M., 2011. 8. Jitomirskiy D., Leonteva O., Myalo K. Zapadnыy muzыkalnыy avangard posle vtoroy mirovoy voynы. – M.,1999.-303 b. 9. Gabitova A. Minimalizm v muzыke. – T., 2007.-125 b. 10. Ganixanova Sh.Sh. Prikladnыe janrы v muzыke XX veka. T., 2017.-

	Axborot manbalari 1. http://www.youtube.com 2. http://b2c.uz/catalog/youth/uz/musiqa 3. www musika uz 4. http://portasound.ru/music-search/musiqa-olami
7.	**O‘zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi Milliy estrada san’ati instituti Kengashida muhokama etilgan va tasdiqlangan** **202**4 **- yil “**30**”**avgust **dagi** 1 **-sonli bayonnoma**
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar:** Amanova N.A. – O‘zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi Milliy estrada san’ati instituti “Musiqiy nazariy va tarixiy fanlar” kafedrasi dotsenti, san’atshunoslik fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD).
9.	**Taqrizchilar:** Amanullayeva D. – O‘zR san’at arbobi, O‘zDK huzuridagi B.Zokirov nomidagi Milliy estrada san’ati instituti “Estrada xonandaligi” kafedrasi mudiri, professor Abdullayev R. – O‘zR san’at arbobi, O‘zbekiston kompozitorlari va bastakorlari uyushmasi raisi, professor